

værende Minister, som talte om Sagen. Naar jeg derfor nu har fremsat Lovforslaget, har jeg gjort det efter moden Overvejelse, fordi jeg føler, at det ikke længere vilde være forsvarligt at lade Sagerne gaa, som de hidtil have gaaet. Jeg vilde ikke kunne bære Ansvaret for ikke at have gjort, hvad jeg kunde, for at faa Forholdene forandrede. Det er nødvendigt at faa dette store Bispeembede delt, for at der kan blive, om jeg saa maa sige, nogen Mening i det hele, og Bispen blive, hvad han bør være, en kirkelig Tilsynsmand for Menighederne og for Præsteembederne, og for at han ogsaa kan blive, hvad det er tilsigtet, at han skulde være, en Raadgiver for Regeringen.

Der er jo nu under Forhandlingerne, idet man i øvrigt har taget velvilligt mod Lovforslaget, ytret Tvivl om, hvorvidt det var det rette Tidspunkt at gaa til en Deling af Stiftet, idet man har henvist til, at man stod lige over for det kirkelige Udvalg. Jeg har ikke tænkt mig, at denne Sag skulde blive en af de væsentlige Sager, som skulde forelægges for det kirkelige Udvalg, thi hvordan vi end ordne de folkekirkelige Forhold, og hvilken Forfatning vi end maatte komme til, tror jeg, man maa enes om, at skal man have Tilsynsmænd i Folkekirken, og det maa man have, vil det at holde Sjællands Bispeembede samlet alle Dage være at have et Embede, der er for stort i Omfang. Dernæst tror jeg, at det ikke vil være rigtigt at udskyde denne Foranstaltning i saa lang Tid, som der vilde medgaa, hvis den skulde forelægges for det kirkelige Udvalg. Jeg antager, at det kirkelige Udvalgs Arbejde væsentligst vil komme til at dreje sig om Forfatningssagen og mindre vil dreje sig om saadanne mere administrative, praktiske, i Øjeblikket foreliggende Forhold, og jeg mener derfor, at en Henvielse til det kirkelige Udvalg ikke er heldig. Jeg kan ikke slaa mig til Ro med, at det kirkelige Udvalg kommer sammen, og at man ikke maatte røre ved denne Sag, forinden det kirkelige Udvalg havde faaet Lejlighed til at udtale sig om den.

Dernæst har man henvist til, hvad der ligger mere nær, at Lolland-Falster er et lille Stift. Forskellige, ja vel næsten alle Talerne have talt om, at man kunde lægge en Del af Sjælland til Lolland-Falster, og have spurgt mig, hvorfor jeg ikke har valgt dette. Den Mulighed har jo været paa Tale mange Gange, ogsaa i tidligere Aar, men at benytte den vilde ikke være tilstrækkeligt til at afhjælpe de Mang-

ler, der nu ere til Stede. Vil man nemlig lægge saa meget hen til Lolland-Falster, at den tilbageværende Del af Sjællands Stift ikke skal blive alt for stor alligevel for én Biskop, vil det ny Stift Lolland-Falster med den sydlige og vestlige Del af Sjælland atter blive meget for stort, og den Del af Sjælland, som man saa maatte lægge til Lolland-Falster, og som omtrent maatte omfatte, hvad her er foreslaaet, vilde blive saa stor, at man her paa Sjælland vilde kræve, at Biskoppen maatte flytte herover til Sjælland. Man maa ikke tro, at Befolkningen i sin Almindelighed er ligegyldig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor de have deres Biskop, thi i mange Henseender ere Folk nødte til at søge til Bispekontoret og til selve Biskoppen, og bor han alt for afsides, føler man sig brøstholden derved. Skulde der lægges saa meget af Sjællands Stift til Lolland-Falsters, at det virkelig skulde nytte noget, vilde dette Embede blive alt for stort og uoverkommeligt for een Mand. Jeg tror derfor, at denne Løsning slet ikke er tilfredsstillende, og at Befolkningen ikke vilde finde sig tilfreds derved, og naar jeg skulde foreslaa det, jeg synes bedst om, vilde jeg ikke kunne finde mig til Rette med at foreslaa, at der skulde lægges noget af Sjællands Stift hen til Lolland-Falsters. Vilde man nøjes med Præstø Amt eller en Del af Præstø Amt og Sorø Amt eller maaske begge disse Amter, vilde man ikke paa langt nær opnaa at faa udskilt det, som er nødvendigt for at det tilbageværende kan blive et Embede, der kan bestrides af een Mand, og man vilde dog have faaet for stort et Embede lavet for Lollands Biskop og oven i Købet et Embede, som ogsaa i Henseende til Form og Beliggenhed var uheldigt for Befolkningen.

Saa er der sagt, at man kunde paa anden Maade lette Bisperne i deres Embedsgerning, idet man kunde borttage det Tilsyn, de nu have med Skolevæsenet. Ja, det kunde nok lette noget, skønt ikke saa overordentlig meget, da de skulde rejse rundt alligevel, og Indberetningerne fra Skolevæsenet som Regel ikke gaa gennem Bisperne, men alene gennem Provsterne. Men jeg tror, at naar vi skulde forhandle om et andet Tilsyn med Skolevæsenet, vilde vi komme ind i Forhandlinger, som vilde gribe vidt om sig, og som vi maaske skulde arbejde paa i flere Aar. Og den Ordning, man maatte komme til, vilde kræve langt flere Penge, end her er Tale om, uden at man dog fik afhjulpet de